Ankenævnet for Forsikring

Den 22. november 2017 blev i sag nr. 90965:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Lærernes Pension, Forsikringsaktieselskab
Tuborg Boulevard 3
2900 Hellerup

afsagt

k e n d e l s e :

Nu afdøde forsikringstager havde arbejdsmarkedspensionsordning i Lærernes Pension, Forsikringsaktieselskab. Hendes ægtefælle klager over selskabets afslag på at udbetale alderssum samt over mangelfuld information fra selskabet i 2013 ved overgang fra kapitalpension til alderssum og i 2016 ved nu afdøde forsikringstagers tilkendelse af invalidepension.

Selskabet har anført, at pensionsaftalen alene indeholdt mulighed for udbetaling af alderssum i forbindelse med udbetaling ved alderspensionering eller tidligst ved opnåelse af pensionsudbetalingsalderen og ikke gav mulighed for udbetaling ved tilkendelse af invalidepension eller som følge af livstruende sygdom. Selskabet har afvist at have ydet mangelfuld rådgivning og har anført, at der i 2013, hvor selskabet fremsendte tilbud om afgiftsberigtigelse eller overførelse af kapitalpensionen, ikke skete en ændring i betingelserne for udbetalinger.

I klagen har klageren bl.a. anført:

> "1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. Supplerende redegørelse kan evt. vedlægges.
>
> **Der klages over afgørelse om udbetaling af alderssum. Se vedlagte sagfremstilling.**

2. Hvad vil du konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)
Udbetaling af alderssum, erkendelse af mangelfuld information ved oplysning om overgang fra kapitalpension til alderssum samt mangelfuld information om mulighed for udbetaling af aldersum ved fratrædelse af stilling og tilkendelse førtids- (invalide) pension.
…
Sagsfremstilling
Der klages over afgørelse vedr. udbetaling af alderssum. Bilag over korrespondance oktober-november 2016 vedlægges.

Jeg stiller mig uforstående overfor selskabets afvisning, da der i Lærerpension 08 almindelige forsikringsbetingelser ver. 6, 1. Januar 2016 anførtes, at udbetalingen af alderssum kan ske tidligere, hvis medlemmet er fratrådt sin stilling og gået på pension før det 65. År. Bilag vedlægges Ligeledes er jeg uforstående overfor, at LP ikke oplyser om muligheden for udbetaling ved tilkendelse af invalidepension fra LP. Bilag vedlægges.
Vilkårene for udbetaling af aldersopsparing, jvf pensionsbeskatningsloven § 25, angiver, at min hustru ville have været omfattet af udbetaling af alderssum ifm tilkendelse af invalidepension (førtidspension) ligesom arvinger /boet er omfattet af vilkårene.

Endelig finder jeg at den information som blev tildelt medlemmer af pensionskassen ved overgang fra kapitalpension i 2013 til alderssum har været ufuldstændig, da udbetalingsbetingelserne samtidig ændredes ved ændring."

Selskabet har i brev af 30/6 2017 til nævnet bl.a. anført:

"**Sagsfremstilling**
Klagers hustru (medlemmet) blev tilkendt offentlig førtidspension med virkning fra 1. maj 2016 (Bilag …) og på denne baggrund tilkendes hun ligeledes invalidepension fra Lærernes Pension pr. 1. maj 2016 (Bilag …).

Klagers hustru afgår ved døden [dato] [måned] 2016 og Lærernes Pension skriver til klager i forbindelse med udbetaling af pension efter hustruen (Bilag …). I forbindelse med indsendelse af dokumentation anfører klager til selskabet, at han mener, at hans hustru var berettiget til udbetaling af alderssum jf. forsikringsbetingelserne, da tilkendelse af invalidepensionen er en konsekvens af hendes livstruende sygdom. Klager udbeder sig svar fra klageansvarlig om, hvorfor summen ikke er udbetalt samt baggrunden for manglende oplysninger om muligheden for at få alderssummen udbetalt (Bilag …). Selskabets klageansvarlig gennemgår sagen og oplyser klager om, at den ordning hustruen havde, ikke indeholdt mulighed for at få udbetalt alderssum ved sygdom/tilkendelse af invalidepension (Bilag …).

Herefter indbringer klager sagen for Ankenævnet for Forsikring.

Begrundelse
Klagers hustrus ordning hos selskabet er en 'LærerPension 08' (Bilag …). Af forsikringsbetingelserne for denne ordning fremgår den mere generelle beskrivelse af ordningens indhold indledningsvist af side 3 og 4, under afsnittet om 'Dækningerne i den obligatoriske pensionsordning
…
I relation til alderssum fremgår de specifikke betingelser af § 16
…

Af forsikringsbetingelserne fremgår der således indledningsvist en kort beskrivelse af typen af dækning, efterfulgt at den juridiske præcise formulering af betingelsen i en særskilt bestemmelse (for alderssum § 16), hvilket udtrykkeligt er beskrevet nederst side 3 og side 4 i forsikringsbetingelserne. Af bestemmelsen i § 16 fremgår det, at der kan udbetales en alderssum – engangssum ved alder, at medlemmet skal have valgt alderssum, at medlemmet skal være fratrådt sin stilling (med deraf følgende ophør i indbetaling af pensionsbidrag), og at medlemmet skal have opnået pensionsudbetalingsalderen. Opremsningen er kumulativ, hvilket betyder, at alle betingelser skal være opfyldt, før bestemmelsen er opfyldt, og der kan komme en alderssum til udbetaling. Det er Lærernes Pensions opfattelse, at med den valgte formulering fastslår bestemmelsen, at der (alene) er tale om en alderssum, der kan komme til udbetaling ved overgang til alderspension.

Det bemærkes, at klagers hustru på tidspunktet for tilkendelse af invalidepension, ikke havde opnået pensionsudbetalingsalderen, hvis tidligste tidspunkt er 60 år, jf. Pensionsbeskatningslovens § 1 A.

Klager fremhæver i sin klage til Ankenævnet, at det fremgår af forsikringsbetingelserne, at udbetalingen af alderssum kan ske tidligere, hvis medlemmet er fratrådt sin stilling og er gået på pension før det 65. år, hvorfor han er af den opfattelse, at hans hustru havde krav på alderssummen ved hendes tilkendelse af invalidepension. Ved denne fremhævning får klager alene nævnt – og forholdt sig til – den overordnede korte beskrivelse af typen af dækning og ikke de juridiske og mere detaljerede betingelser, der skal være opfyldt – og som det jf. ovenfor, udtrykkeligt er beskrevet nederst side 3 og side 4 i forsikringsbetingelserne (Bilag …). Det er Lærernes Pensions opfattelse, at de konkrete betingelser nævnt i § 16, alle skal være opfyldte, før der er mulighed for at få udbetalt en alderssum, og at forsikringsbetingelserne alene giver mulighed for udbetaling af alderssum i forbindelse med overgang til alderspension eller på et tidligere tidspunkt forudsat at betingelserne, herunder opnået pensionsudbetalingsalder, er opfyldt. Det er ikke tilstrækkeligt, at den situation, som den overordnede korte beskrivelse umiddelbart beskriver, lader til at være til stede. På denne baggrund er det derfor Lærernes Pensions opfattelse, at klagers hustru ikke opfyldte betingelserne for – og dermed ikke var berettiget til – udbetaling af alderssum.

Klager nævner i sin klage til Ankenævnet, at Pensionsbeskatningslovens § 25, stk. 1, nr. 4 giver mulighed for, at hans hustru kunne have fået sin alderssum (kapitalpension) udbetalt ved tilkendelsen af invalidepension. Hertil skal Lærernes Pension bemærke, at reglerne i Pensionsbeskatningsloven alene er regler, der fastlægger hvordan en given ordning/sum skal behandles i skattemæssig henseende. Selve muligheden/kravet på f.eks. en udbetaling som følge af livstruende sygdom, skal være aftalt mellem parterne – her selskabet og medlemmet, jf. Pensionsbeskatningslovens § 10, stk. 1, nr. 3, hvoraf det fremgår, at 'der kan dog tillige *aftales* (egen fremhævning) udbetaling til den forsikrede i tilfælde af tidligere indtruffen invaliditet eller i tilfælde af tidligere indtrådt livstruende sygdom'. Der er med andre ord aftalefrihed og om en alderssum skal kunne udbetales som følge af en livstruende sygdom, beror derfor på, hvad der er aftalt i den specifikke pensionsaftale. Med henvisning til ovenfor, er det Lærernes Pensions opfattelse, at der ikke har været en aftale mellem medlemmet og Lærernes Pension, der muliggør/berettiger til udbetaling af alderssum ved tilkendelse af invalidepension som følge af livstruende sygdom/tilkendelse af invalidepension.

Da der ikke foreligger en aftale mellem klagers hustru og Lærernes Pension om mulighed for udbetaling af alderssum som følge af livstruende sygdom/tilkendelse af invalidepensi-

on, er det derfor også vores opfattelse, at der ikke er givet mangelfuld rådgivning om muligheden for udbetaling af alderssum som følge af en indtrådt livstruende sygdom.

Klager er videre af den opfattelse, at informationen i forbindelse med mulighed for afgiftsberigtigelse og engangssum ved alder i 2013 var ufuldstændig, da udbetalingsbetingelserne samtidigt blev ændret. Hertil skal Lærernes Pension bemærke, at der ikke skete en ændring af udbetalingsbetingelserne ved afgiftsberigtigelsen og overgangen til alderssum. Medlemmerne fik i løbet af efteråret 2013 tilbud om at afgiftsberigtige den på tidspunktet opsparede kapitalpension (med en skatterabat) og samtidigt bevare muligheden for at få et engangsbeløb udbetalt, når medlemmet gik på pension eller anvende kapitalpensionen til brug for at forhøje den livsvarige alderspension og forsikringer. Hvis et medlem ønskede at benytte sig af skatterabatten og bevare muligheden for en engangssum ved alderspensionering, skulle medlemmet ikke foretage sig noget. jf. Bilag … Klagers hustru foretog sig ikke noget i relation til tilbuddet, og hendes kapitalpension blev derfor afgiftsberigtiget, og hun bevarede muligheden for udbetaling af engangssum ved alder.

Det forhold, at der ikke blev ændret på udbetalingsbetingelserne i forbindelse med tilbuddet om afgiftsberigtigelse og mulighed for engangssum ved alder gør, at det er Lærernes Pensions opfattelse, at der ikke er givet en ufuldstændig information i forbindelse med afgiftsberigtigelsen i 2013.

På denne baggrund er det samlet set Lærernes Pensions opfattelse, at klagers hustru ikke har været berettiget til udbetaling af alderssum som følge af tilkendelse af invalidepension.

Konklusion
Medlemmets pensionsaftale med Lærernes Pension indeholder ikke mulighed for udbetaling af alderssum (kapitalpension) i tilfælde af livstruende sygdom men alene mulighed for udbetaling i forbindelse med udbetaling ved alderspensionering eller tidligst ved opnåelse af pensionsudbetalingsalderen. Lærernes Pension fastholder på denne baggrund afgørelsen."

Klageren har i brev til nævnet modtaget den 27/7 2017 bl.a. anført:

"Der henvises i fremstillingen fra LP til almindelige forsikringsbetingelser for LærerPension 08 pr. 1. Januar 2008, version 7 d.1.juli 2016.
De forsikringsbetingelser som var gældende for min hustrus pension var version 6 den 1. Januar 2016, der tidligere er fremsendt som bilag til klagen.

LP skriver i svaret s. 3 nederst at 'Det forhold, at der ikke er blevet ændret på udbetalingsbetingelserne ved overgang fra kapitalpension til alderssum i forbindelse med....'. Jeg er imidlertid ikke i stand til at kommentere udsagnet, da jeg ikke er i besiddelse af betingelserne for udbetaling af kapitalpension.

LP er af den opfattelse, at min hustru ikke har været berettiget til udbetaling af alderssum som følge af tilkendelse af førtidspension/invalidepension og der henvises til de generelle vilkår og de specifikke betingelser i §16. LP s opfattelse er, at der (alene) er tale om en alderssum, der kan komme til udbetaling ved overgang til alderspension.

Det fremgår imidlertid ikke af både de generelle og de mere specifikke betingelser, at der skal være tale om alderspensionering ved udbetaling af alderssum, men om pensionering.

Min hustru opfyldte både de generelle og specifikke betingelser, idet hun var fratrådt sin stilling (31.10.2015) og tilkendt pension før det 65. år, ligesom indbetalingen af pensionsbidrag var ophørt. Hverken de generelle betingelser eller § 16 omtaler overgang til alderspension som en forudsætning for udbetaling som det fremstilles i svaret fra LP. I betingelserne omtales alene overgang til pension og ikke eksklusivt overgang til alderspension.
Jeg er er derfor fortsat af den opfattelse, at betingelserne for udbetaling af alderssum er tilstede og fastholder derfor min oprindelige klage."

Selskabet har i brev af 14/8 2016 til nævnet bl.a. anført:

"Klager anfører, at han ikke er i stand til at kommentere på udsagnet om, at der ikke er ændret i udbetalingsbetingelserne ved overgangen fra kapitalpension til alderssum, da han ikke er i besiddelse af disse betingelser. Hertil skal Lærernes Pension understrege, at informationen i efteråret 2013 ikke drejede sig om ændring af de betingelser, der var underlagt muligheden for at få kapitalpension (efterfølgende engangssum ved alder) udbetalt, men alene gik på den mulighed, der var for klagers hustru, til at betale en lavere afgift af det på det tidspunkt indbetalte beløb og efterfølgende bevare muligheden for at få udbetalt en engangssum ved alderspensionering. Selve betingelserne for at få engangssummen udbetalt var både på daværende tidspunkt – og er også nu – reguleret i forsikringsbetingelserne.

Klager er af den opfattelse, at det intetsteds fremgår, at en alderspensionering er en forudsætning for udbetaling af engangssum ved alder. Som supplement til det af selskabet nævnte i redegørelsen af 30. juni 2017, bemærkes det, at forsikringsbetingelserne i de situationer, der berettiger til udbetaling i forbindelse med invaliditet eller død, udtrykkeligt gør op med, i hvilke situationer og hvilke ydelser, der kan ske udbetaling. Engangssum ved alder er ikke blandt de situationer, der berettiger til udbetaling, når pensionering sker som følge af invaliditet eller når et medlem afgår ved døden.

Yderligere skal det bemærkes, at der ikke er betalt risikopræmie for dækning ved død og invaliditet for så vidt angår alderssummen ved alder. Ligeledes er der heller ikke betalt for en reservesikring, da produktet alene kommer til udbetaling ved alderspensionering. Der er således ikke betalt for en dækning, som ikke bliver givet. Årsagen til, at alderssummen ikke kommer til udbetaling ved død og invaliditet er et ønske om at forøge dækningen ved alderspensionering mest muligt."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Dækningerne i den obligatoriske pensionsordning**

Pensionsordningen er oprettet på baggrund af kollektive lønoverenskomster, hvor pensionsordningen er en obligatorisk del af ansættelsesforholdet, og den kan omfatte følgende dækninger:

1) Alderspension – livsvarig udbetaling, jf. § 15.
2) Alderssum – engangssum ved alder, jf. § 16. (Kan ikke tegnes efter 1. januar 2013).
3) Ratepension – 10-årig udbetaling, jf. § 17
4) Invalidepension, herunder midlertidig pension, jf. §§ 18-21.
5) Dødsfaldspension, jf. § 22-23.
6) Børnepension – indtil barnets 21. år, jf. §§ 24-25.

> Dækningerne kan kort beskrives som følger. Den juridiske og mere detaljerede beskrivelse af dækningerne fremgår af de efterfølgende bestemmelser, som der er henvist til ovenfor.
> …
> Alderssum – engangssum ved alder – udbetales, når et medlem fylder 65 år. Udbetalingen af alderssummen kan udskydes til senere, ligesom udbetalingen kan ske tidligere, hvis medlemmet er fratrådt sin stilling og gået på pension før det 65. år.
> …
> **§ 16. Alderssum – engangssum ved alder**
> Medlemmer, der har valgt en alderssum og har opnået pensionsudbetalingsalderen, er fratrådt den stilling, som berettiger og forpligter til medlemskab af Lærernes Pension, og hvor indbetalingen af pensionsbidrag er ophørt, kan få udbetalt en engangssum."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen.

Nævnet udtaler:

Klagerens ægtefælle døde i 2016 og havde forinden fået bevilget invalidepension af selskabet. Klagerens krav er, at selskabet udbetaler alderssum til boet med henvisning til, at selskabet har ydet mangelfuld rådgivning ved ikke at informere om muligheden for udbetaling af alderssum ved tilkendelsen af invalidepension. Klageren har endvidere anført, at selskabets information i 2013 ved overgang fra kapitalpension til alderssum har været ufuldstændig, fordi selskabet ikke informerede om, at udbetalingsbetingelserne samtidig blev ændret.

Selskabet har anført, at pensionsaftalen alene indeholdt mulighed for udbetaling af alderssum i forbindelse med udbetaling ved alderspensionering eller tidligst ved opnåelse af pensionsudbetalingsalderen og ikke gav mulighed for udbetaling ved tilkendelse af invalidepension eller som følge af livstruende sygdom. Selskabet har afvist at have ydet mangelfuld rådgivning og har anført, at der i 2013, hvor selskabet fremsendte tilbud om afgiftsberigtigelse eller overførelse af kapitalpensionen, ikke skete ændringer i betingelserne for udbetaling.

Det fremgår af forsikringsbetingelserne om dækningen for alderssum: "2) Alderssum – engangssum ved alder, jf. § 16. (Kan ikke tegnes efter 1. januar 2013) … Dækningerne kan kort beskrives som følger. Den juridiske og mere detaljerede beskrivelse af dæk-

ningerne fremgår af de efterfølgende bestemmelser, som der er henvist til ovenfor … Alderssum – engangssum ved alder – udbetales, når et medlem fylder 65 år. Udbetalingen af alderssummen kan udskydes til senere, ligesom udbetalingen kan ske tidligere, hvis medlemmet er fratrådt sin stilling og gået på pension før det 65. år … **Udbetaling ved pensionering** … **§ 16. Alderssum – engangssum ved alder** Medlemmer, der har valgt en alderssum og har opnået pensionsudbetalingsalderen, er fratrådt den stilling, som berettiger og forpligter til medlemskab af Lærernes Pension, og hvor indbetalingen af pensionsbidrag er ophørt, kan få udbetalt en engangssum".

Nævnet finder, at klageren ikke kan støtte ret på den korte beskrivelse af dækningen i forsikringsbetingelserne. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at der i den korte beskrivelse af dækningerne tydeligt er henvist til, at den juridiske og mere detaljerede beskrivelse af dækningerne fremgår af de efterfølgende bestemmelser. Nævnet finder, at det med den fornødne klarhed fremgår af forsikringsbetingelsernes § 16, at alderssum tidligst kan udbetales ved opnåelse af pensionsudbetalingsalderen. Nævnet bemærker, at pensionsudbetalingsalderen må forstås i overensstemmelse med definitionen i pensionsbeskatningslovens § 1 a.

Nævnet finder endvidere, at forsikringsbetingelserne ikke giver mulighed for udbetaling af alderssum ved tilkendelse af invalidepension eller ved livstruende sygdom. Nævnet har blandt andet lagt vægt på, at alderssum nævnes under betingelsernes afsnit om udbetaling ved pensionering og ikke nævnes som en ydelse under afsnittet om udbetaling ved invaliditet.

Da klagerens ægtefælle ikke havde opnået pensionsudbetalingsalderen ved sin død, og da aftalen ikke indeholdt mulighed for udbetaling af alderssum ved tilkendelse af invalidepension eller ved livstruende sygdom, kan nævnet ikke pålægge selskabet at udbetale alderssummen.

Nævnet har noteret sig selskabets oplysning om, at selskabets brev til klagerens ægtefælle i 2013 var et tilbud om afgiftsberigtigelse eller overførelse af kapitalpensionen, og at der ikke skete ændringer i betingelserne for udbetaling.

8. 90965

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand